

(<http://www.nuvol.com/galleries/>)

Barcelona, 22 d'Abril 2016

- [Calàndria \(/calandria/\)](#)
- [Punt de llibre \(/punt-de-libre/\)](#)
- [Homo Fabra \(/homo-fabra/\)](#)
- [El web negre \(/elwebnegre/\)](#)
- [L'Apuntador \(/apuntador/\)](#)
- [Cast@fiore \(/castafiore/\)](#)
- [Pantalles \(/pantalles/\)](#)
- [Galleries \(/galleries/\)](#)
- [Sa Il·lustríssima \(/sa-illustrissima/\)](#)

Connecta't [\(http://www.nuvol.com/galleries/\)](#) [\(https://www.nuvol.com/galleries/\)](#) [\(https://www.nuvol.com/galleries/\)](#)

[eBooks \(/ebooks\)](#) [Notícies \(/galleries/noticies/\)](#) [Crítica \(/galleries/critica/\)](#) [Entrevistes \(/galleries/entrevistes/\)](#) [Opinió \(/galleries/opinio/\)](#) [Arxipèlag \(/arxipelag/\)](#) [L'Avenc \(/lavenc/\)](#)

Cercar Cercar

Ràfols-Casamada, un expressionisme líric

Martí Marimon (<http://www.nuvol.com/autor/marti-marimon>). Barcelona

(<http://www.nuvol.com/lloc/barcelona>).

/ 19.04.2016

Segueix [@nuvol_com](#)

M'agrada

Comparteix 10

Tuit 0

Des d'ahir i fins el 17 de juliol es pot veure a Can Framis, el Museu de Pintura Contemporània de la Fundació Vila Casas, una exposició monogràfica dedicada a l'obra pictòrica d'**Albert Ràfols-Casamada**. Es tracta d'una curiosa selecció de prop de quaranta obres que abracen un llarg període, des dels anys cinquanta fins als darrers anys de la vida de l'artista i que **J.F. Yvars** ha seleccionat fidel a l'esperit de la mostra itinerant que organitzà juntament amb ell: el d'elaborar "una col·lecció personal".

(<http://www.nuvol.com/wp-content/uploads/2016/04/Rafols-Casamada-Can-Framis-2016-590X315-codv.jpg>)

La mostra de Can Framis és la més completa i personal dedicada a Ràfols-Casamada

Deia Ràfols-Casamada que "el tema és sempre la pintura mateixa". Potser per això, quan Yvars titulà *Pintura* la col·lecció que estaven reunint a principis de segle, de seguida veié que no calia cap explicació ni corol·lari explicatiu, ja que la paraula descriu exactament l'esperit d'aquesta mostra que vol representar genuïnament la síntesi del seu llenguatge pictòric. I és que la mostra del pintor voltà durant dos anys per tot el món, però no ho féu mai a Barcelona... Yvars no ha volgut aprofundir en aquesta qüestió, però sí que ha recalcat la importància d'una mostra que va aconseguir prorrogar en la majoria de les ciutats on es va exhibir.

La mostra recull l'obra del Ràfols-Casamada més madur. La qualitat d'aquesta selecció, com dèiem, té una particularitat que li dóna un valor afegit. Per trobar-ne els orígens cal remuntar-nos al 2003, quan Yvars proposà a l'artista escriure un assaig sobre la seva obra

(<http://www.nuvol.com/autor/marti-marimon>)

Martí Marimon

(<http://www.nuvol.com/autor/marimon>)

45 articles publicats

[@m_aguade](#)

(http://www.twitter.com/m_aguade)

Altres articles d'aquest autor

[Andrea Fraser. L'1%, c'est moi](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/andrea-fraser-l1-cest-moi/>)

[Granados, el rossinyol abatut](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/granados-el-rossinyol-abatut/>)

[Música catalana. música a Catalunya](#)

(<http://www.nuvol.com/opinio/musica-catalana-musica-a-catalunya/>)

[Serse, un Händel d'estrena al Liceu](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/serse-un-handel-destrena-al-liceu/>)

[Torroella 2016, un estiu ple de clàssica](#)

(<http://www.nuvol.com/noticies/torroella-2016-un-estiu-ple-de-classica/>)

(no un estudi històric, com els que ja existien); a partir d'aquí, i amb la implicació personal del pintor, es proposà l'esmentada itinerància internacional, que va ser un èxit rotund. Malauradament, la seva salut ja deteriorada no li permeté seguir la mostra per tot el món, però suposà un important triomf personal: la seva obra fou exhibida i avalada al Park Avenue de Nova York, el pinyol de l'expressionisme abstracte. Yvars insisteix que, si bé el pintor ha gaudit de força difusió del seu llegat, cap mostra s'acostà a l'impacte internacional d'aquesta exposició.

Aquesta mostra s'anava adaptant als diferents espais de cada ciutat, però sempre responia a un criteri: elaborar una col·lecció personal, no de les obres destinades a la venda o en una pura cronologia, sinó una exposició d'energia pictòrica pura (altra vegada, d'aquí el títol) que sintetitzés el seu estil. En aquest sentit, Yvars treballa d'aprop amb qui, al capdavant, era el seu amic, i és aquesta afinitat personal la que destil·la una mostra feta amb tanta cura i afecte per a qui es fa l'homenatge. El comissari de l'exposició ho té clar: "Ràfols-Casamada va ser un dels grans... en una generació de grans!". L'artista ens llegà una obra plàstica de gran transcendència i influència que tant abraçà la tradició catalana (nasqué sota el signe del Noucentisme) com canalitzà les influències dels nous camins que marcaven les avantguardes internacionals. La mirada de Ràfols-Casamada és la d'un intel·lectual complet, reflexiu i serà davant del seu temps. Des del seu pas pel grup Els Vuit o el Cercle Maillol a la seva maduració com a artista al París d'Alfred Manessier, Nicolas de Stael o Berard Dorival.

Amb els seus característics blaus i ocres, contrastats i expressats en ritmes sempre sotmesos a l'estudi precís, Ràfols-Casamada desenvolupa un expressionisme que podríem qualificar de líric, una abstracció poètica plena d'emoció i una composició lliure de tarannà constructiu, sotmès a un procés de desfiguració que acabà reduint objectes de la vida íntima a idees plàsticament sensibles. Ja el 1958 se submergí definitivament en l'abstracció sota la influència nord-americana: fou una depuració formal que arribà a la dissolució quasi total. La seva era una proposta diferent de la de Dau al Set. Era íntima i subtil, i virà des de l'informalisme francès, el tachisme i l'action painting americana fins a l'abstracció sintètica, amb un augment de l'interès pel color i l'objecte (quotidià) com a estímul emotiu que apunta a la poesia visual. L'artista barceloní consolidà en la seva maduresa un classicisme personal, lliure i desacomplexat, a mig camí "entre les poètiques del signe i la figuració de la matèria, entre l'objectivisme del collage i l'associació casual en el camp d'una pictografia formal de continguts essencialment emotius", escriu Yvars. "És quasi un intel·lectualisme sensual", insinua. Pel crític, Ràfols-Casamada no va ser un artista de tendències o identitats d'època, sinó que interioritzà aquestes tendències per construir la seva personalitat pictòrica.

És aquesta personalitat la que destil·la aquesta exposició, l'objectiu de la qual és arribar al moll de l'ós del seu llenguatge íntim. Tant és així que Yvars comenta com l'artista mateix l'anomenava carinyosament "la col·lecció de Maria", en el sentit que la mostra fa referència a etapes de la seva vida que, òbviament, havia compartit amb ella (la seva esposa Maria Girona). Una altra anècdota per exemple, la disposició en forma de collage de tres llenços que Ràfols-Casamada mateix disposà així durant la preparació de l'esmentat assaig (anteriorment no hi havia cap indicació al respecte) i que Yvars ha mantingut en la aquesta exposició.

Yvars s'ha mostrat prudent a l'hora de valorar si el pintor estaria satisfet de la selecció que ara podem veure a Can Framis, però s'ha atrevit a aventurar que sí, perquè respon a l'esperit amb què ells dos, com un equip, van preparar aquesta mena de "col·lecció ideal" que respondria exclusivament a la intimitat estètica del pintor i no a lògiques museístiques o comercials.

Respecte la **recent** (<http://www.nuvol.com/noticies/els-tres-fronts-oberts-de-rafols-casamada/>) polèmica al voltant del llegat de l'artista, Yvars s'ha mostrat contrari a que les famílies dels artistes controlin una herència que ens correspon a tots i que sol ser font de conflictes innecessaris. En el seu cas, la relació fou directament amb el pintor i acabà amb el seu traspass, però sí que ha agraït la cessió de obres d'aquesta exposició a tots i els que hi han contribuït, i molt especialment la Fundació Vila Casas, que ho ha fet possible en un espai tant idoni com Can Framis: el crític confessa que va exigir que, per la condició museística de l'espai, l'exposició s'havia de fer ineludiblement aquí.

Etiquetes:

[Albert Ràfols-Casamada](http://www.nuvol.com/tag/albert-rafols-casamada/) (<http://www.nuvol.com/tag/albert-rafols-casamada/>) | [Can Framis](http://www.nuvol.com/tag/can-framis/) (<http://www.nuvol.com/tag/can-framis/>) | [Fundació Vila Casas](http://www.nuvol.com/tag/fundacio-vila-casas/) (<http://www.nuvol.com/tag/fundacio-vila-casas/>) | [J.F. Yvars](http://www.nuvol.com/tag/j-f-yvars/) (<http://www.nuvol.com/tag/j-f-yvars/>)

(<https://www.libellista.com/campanya-especial-1-ebook-1-libre-social>)

+ Llegits

- 1 [Empar Moliner. La incorrecció introvertida](http://www.nuvol.com/critica/empar-moliner-la-incorreccio-introvertida/) (<http://www.nuvol.com/critica/empar-moliner-la-incorreccio-introvertida/>)
- 2 [Cinc consells per infondre confiança als vostres fills](http://www.nuvol.com/noticies/5-consells-per-infondre-confianca-als-vostres-fills/) (<http://www.nuvol.com/noticies/5-consells-per-infondre-confianca-als-fills/>)
- 3 [Quin llibre puc comprar al meu fill per Sant Jordi?](http://www.nuvol.com/noticies/quin-libre-puc-comprar-al-meu-fill-per-sant-jordi/) (<http://www.nuvol.com/noticies/quin-libre-puc-comprar-al-meu-fill-per-sant-jordi/>)
- 4 [Ens calen Sant Jordi com els d'abans](http://www.nuvol.com/opinio/ens-calen-sants-jordis-com-els-dabans/) (<http://www.nuvol.com/opinio/ens-calen-sants-jordis-com-els-dabans/>)
- 5 [Bel Olid, contra els vents més salvatges](http://www.nuvol.com/critica/bel-olid-contra-els-vents-mes-salvatges/) (<http://www.nuvol.com/critica/bel-olid-contra-els-vents-mes-salvatges/>)
- 6 [Lectures per als menuts \(fins als 5 anys\)](http://www.nuvol.com/noticies/per-als-menuts-fins-als-5-anys/) (<http://www.nuvol.com/noticies/per-als-menuts-fins-als-5-anys/>)
- 7 [Ser a Facebook no és com ser de Vic](http://www.nuvol.com/opinio/ser-a-facebook-no-es-com-ser-de-vic/) (<http://www.nuvol.com/opinio/ser-a-facebook-no-es-com-ser-de-vic/>)
- 8 [Catorze traductors recomanen un llibre per Sant Jordi](http://www.nuvol.com/noticies/els-traductors-recomanen-un-llibre-per-sant-jordi/) (<http://www.nuvol.com/noticies/els-traductors-recomanen/>)
- 9 [Ricard Salvat i la seva època](http://www.nuvol.com/noticies/ricard-salvat-i-la-seva-epoca/) (<http://www.nuvol.com/noticies/ricard-salvat-i-la-seva-epoca/>)
- 10 [Aquest Sant Jordi reeditem!](http://www.nuvol.com/noticies/aquest-sant-jordi-reeditem!/) (<http://www.nuvol.com/noticies/aquest-sant-jordi-reeditem/>)

(<http://www.adecisaraeditorial.cat/>)